

**AGENT-BASED
SUPPORT TOOL FOR
THE DEVELOPMENT
OF AGRICULTURE POLICIES**

Παραδοτέο 1.8 Δράσεις για τη διενέργεια συμμετοχικής έρευνας στις μελετώμενες περιπτώσεις (use cases)

Deliverable Number	D1.8
Lead Beneficiary	CAAND
Authors	AUTH, CAAND, IDE, IAPAS, UTP
Work package	WP1
Delivery Date	M18
Dissemination Level	Public

www.agricore-project.eu

The Agricore project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under the Grant Agreement No. 816078

Document Information

Project title	Agent-based support tool for the development of agriculture policies
Project acronym	AGRICORE
Project call	H2020-RUR-04-2018-2019
Grant number	816078
Project duration	1.09.2019-31.8.2023 (48 months)
Deliverable Authors	AUTH, CAAND, IDE, IAPAS, UTP
Deliverable Reviewers	Pablo Baez

Version History

Version	Description	Organisation	Date
1.0	Deliverable complete	IDE	27 February 2021
1.0 GR	Greek summary translation	AUTH	M33

Συνοπτική Περίληψη

Το όγδοο παραδοτέο του πρώτου πακέτου εργασίας του ερευνητικού έργου AGRICORE αποτελεί μία ερευνητική αναφορά (report) που παρουσιάζει τις δράσεις για τη διενέργεια συμμετοχικής έρευνας που επιτελέστηκαν κατά τους πρώτους 18 μήνες εξέλιξης του ερευνητικού έργου καθώς και τον σχεδιασμό και τον προγραμματισμό των δραστηριοτήτων για τη συνέχεια του έργου. Αυτή η μεθοδολογία αναπτύσσεται στα πλαίσια του στόχου του έργου για την πραγματοποίηση συμμετοχικής έρευνας σε συγκεκριμένες μελέτες περιπτώσεων σε Ελλάδα, Ισπανία και Πολωνία. Το ερευνητικό έργο AGRICORE προτείνει έναν καινοτόμο τρόπο διαμόρφωσης και εφαρμογής υποδειγμάτων δρώντων παραγόντων με στόχο τη βελτίωση των ικανοτήτων των υπευθύνων φορέων χάραξης πολιτικής ώστε να αξιολογούν πιο αποτελεσματικά τον αντίκτυπο των μεταβαλλόμενων συνθηκών και δεδομένων που σχετίζονται με τη γεωργία εντός και εκτός του πλαισίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.

Η ερευνητική αναφορά παρουσιάζει αρχικά την κατάσταση της γεωργίας στη χώρα ή την περιοχή καθεμιάς από τις τρεις μελετώμενες περιπτώσεις – use cases (Ελλάδα, Πολωνία και Περιφέρεια Ανδαλουσίας στην Ισπανία). Για την περιγραφή της τρέχουσας κατάστασης χρησιμοποιούνται επίσης κοινωνο-οικονομικά και περιβαλλοντικά δεδομένα σχετικά με την κάθε περίπτωση.

Στη συνέχεια η αναφορά, έχοντας υπόψη και τις απαιτήσεις για τη δημιουργία του υποδείγματος δρώντων υποκειμένων (agent factors model) στο τρίτο ερευνητικό πακέτο του έργου, απαριθμεί τους διαφορετικούς τύπους πληροφοριών που απαιτούνται για την περιγραφή κάθε περίπτωσης μελέτης (use case), τη δημιουργία συνθετικών πληθυσμών για αυτές και την κατασκευή υποδειγμάτων για τις πολιτικές που τις επηρεάζουν.

Επιπλέον, το παραδοτέο προσδιορίζει τις ελλείψεις σε αναγκαίες πληροφορίες και δεδομένα που παρουσιάζονται είτε σε συνολικό επίπεδο σε κάθε μελετώμενη περίπτωση είτε σε μεμονωμένες παρατηρήσεις για συγκεκριμένες μεταβλητές. Αυτές οι ελλείψεις δεδομένων συνίστανται είτε σε πλήρη έλλειψη δεδομένων είτε λόγω ανεπαρκούς ανάλυσης. Έτσι η ερευνητική αναφορά παρουσιάζει και έναν σχεδιασμό δράσεων συμμετοχικής έρευνας για την κάλυψη αυτών των διαπιστωμένων ελλείψεων.

Η παρουσίαση των παραπάνω στοιχείων πραγματοποιείται τόσο συνολικά για όλες τις μελετώμενες περιπτώσεις όσο και ειδικά για κάθε μία μελέτη περίπτωσης ξεχωριστά. Έτσι η ερευνητική έκθεση ολοκληρώνεται συνοψίζοντας τη γενική μεθοδολογία που θα ακολουθηθεί για τη διενέργεια των συμμετοχικών ερευνών και τις συγκεκριμένες ενέργειες που πρέπει να αναληφθούν.

Συμπεράσματα

Το Παραδοτέο αυτό, παρουσιάζει τις συνεργατικές ερευνητικές δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια των πρώτων 18 μηνών του έργου AGRICORE. Επιπρόσθετα, παρουσιάζει τον προγραμματισμό των δράσεων δημοσίων σχέσεων που θα αναπτυχθούν κατά τους επόμενους μήνες. Στόχος του έργου είναι η μοντελοποίηση των δημοσίων αγροτικών πολιτικών. Ενδιαφερόμενοι για το έργο είναι όλοι όσοι εμπλέκονται στο φάσμα των αγροτικών πολιτικών, από τον σχεδιασμό τους (πολιτικοί), την εφαρμογή τους (εθνικές και περιφερειακές διοικήσεις), έως και τα αποτελέσματα της εφαρμογής τους (ιδιοκτήτες και εργάτες αγροκτημάτων των οποίων η δραστηριότητα και η ζωή επηρεάζεται άμεσα από αυτά). Υπό αυτή την έννοια, για καθεμία από τις τρεις περιπτώσεις μελέτης που εξετάστηκαν αρχικά στη Γενική Συνέλευση (Ισπανία, Ελλάδα και Πολωνία), η διαδικασία εντοπισμού αυτών των ενδιαφερομένων πραγματοποιήθηκε τους τελευταίους μήνες, όπως παρουσιάζεται στην Ενότητα 6.5.

Οι πληροφορίες ρέουν με αμφίδρομη κατεύθυνση: τα ενδιαφερόμενα μέρη παρέχουν πληροφορίες προς τους ερευνητές του έργου και οι ερευνητές κοινοποιούν τις πληροφορίες που προκύπτουν από το έργο στους ενδιαφερόμενους. Κατά το υπόλοιπο του έργου, αυτή η εργασία θα πρέπει να συνεχιστεί αφενός με την ενίσχυση και επέκταση αυτών των διαύλων επικοινωνίας, και αφετέρου, με τη δημιουργία νέων συνεργασιών μεταξύ διαφόρων ενδιαφερομένων. Αρχικά με το έργο AGRICORE να λειτουργεί ως μεσολαβητής, με την πρόθεση όμως, σε επόμενα στάδια αυτές οι σχέσεις που θα δημιουργηθούν να αντέξουν ακόμα και όταν τελειώσει το έργο. Αυτές οι συνεργασίες θα πρέπει να στοχεύουν στην επίτευξη των ακόλουθων στόχων:

1. Να κινητοποιήσουν τους ιδιοκτήτες αγροκτημάτων και τους αγρότες, είτε μεμονωμένα είτε σε ενώσεις και συνεταιρισμούς, ώστε να εμπλέκονται ενεργά στην άσκηση δημόσιας αγροτικής πολιτικής.
2. Να δοθεί η δυνατότητα στις δημόσιες διοικήσεις που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή των πολιτικών της ΕΕ, να εντοπίζουν ελλείψεις πληροφόρησης που σχετίζονται με τις επιπτώσεις αυτών των πολιτικών.
3. Να κατηγοριοποιήσει όλα τα δεδομένα και τις αναλύσεις που δημιουργήθηκαν (και συχνά δεν έχουν δημοσιευτεί) την τελευταία δεκαετία σχετικά με την εφαρμογή και τον αντίκτυπο των αντίστοιχων μέτρων που μελετήθηκαν, ώστε να είναι διαθέσιμα σε τμήματα της ίδιας δημόσιας διοίκησης ή σε φορείς χάραξης πολιτικής της ΕΕ.
4. Να δίνεται η δυνατότητα στους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής να εξηγούν με σαφήνεια στους αποδέκτες πολιτικής τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την επιλογή μεταξύ διαφόρων εναλλακτικών μέτρων, με βάση την ανάλυση δεδομένων και τα εργαλεία που παρέχει το έργο AGRICORE.
5. Να βοηθήσει στην κάλυψη ορισμένων ελλείψεων πληροφοριών εάν τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων δεν είναι επαρκώς πειστικά.

Στο AGRICORE, η συμμετοχική έρευνα δεν είναι απλώς μια δραστηριότητα που περιλαμβάνεται για να δικαιολογήσει τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων, αλλά είναι επίσης θεμελιώδης για:

- την παραμετροποίηση και την αναπροσαρμογή του αρχικού μοντέλου που σχεδιάστηκε για τους εμπλεκόμενους
- το σχεδιασμό συμπληρωματικών μοντέλων της σουίτας AGRICORE (π.χ. για εκτίμηση επιπτώσεων).

- τη μελέτη παραγόντων που καθορίζουν την επίτευξη των στόχων των μέτρων της ΚΑΠ (προφίλ αγρότη, τύπος εκμετάλλευσης κ.λπ.).
- το σχεδιασμό πιθανών μεταρρυθμίσεων των υφιστάμενων μέτρων πολιτικής με βάση τις υποκειμενικές αντιλήψεις των ερωτηθέντων, οι οποίες μπορούν να προσομοιωθούν χρησιμοποιώντας τα εργαλεία του AGRICORE.

Υπό αυτή την έννοια, το πρώτο βήμα ήταν η επιλογή εκείνων των χαρακτηριστικών που θα ήταν απαραίτητα για την προσομοίωση της αγροεπιχειρηματικής δραστηριότητας που αντιπροσωπεύει μια πραγματική φάρμα. Στη συνέχεια, κάθε χαρακτηριστικό έπρεπε να αντιστοιχιστεί με την(τις) πηγή(ες) δεδομένων μέσω των οποίων θα ήταν δυνατό να εκχωρηθεί μια τιμή για αυτό το χαρακτηριστικό. Σε αυτό το βήμα, εντοπίζονται τα κενά πληροφοριών. Πρόκειται για χαρακτηριστικά για τα οποία δεν υπάρχουν πηγές δεδομένων ή για τα οποία οι πηγές δεδομένων δεν είναι στατιστικά αντιπροσωπευτικές ή δεν έχουν επαρκή χωρική ή χρονική ανάλυση. Είναι επομένως απαραίτητο να σχεδιαστούν μηχανισμοί συμμετοχικής έρευνας για την κάλυψη των ελλείψεων των πληροφοριών που εντοπίστηκαν στο προηγούμενο σημείο.

Οι τρεις περιπτώσεις μελέτης επέλεξαν ένα ερωτηματολόγιο που επικεντρώνεται στους αγρότες που επηρεάζονται από καθένα από τα αντίστοιχα μέτρα υπό μελέτη. Κάθε περίπτωση θα έχει τα δικά της κενά πληροφοριών και επομένως η επιλογή των ερωτήσεων για κάθε ερωτηματολόγιο είναι ανεξάρτητη. Ωστόσο, υπάρχουν επίσης κοινές ερωτήσεις και στα τρία ερωτηματολόγια. Να σημειωθεί πως σε όλα πραγματοποιήθηκαν πιλοτικές διαδικασίες έρευνας για τον έλεγχο της σωστής κατανόησης των ερωτήσεων και τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου κάτω από τον εύλογο χρόνο των 20 λεπτών. Λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς που αναμένεται να επιβάλει η επιδημία COVID-19, έχουν σχεδιαστεί και ηλεκτρονικές εκδόσεις των ερωτηματολογίων. Έπειτα δημιουργήθηκαν τα εργαλεία για την απόκτηση των πληροφοριών και επιλέχθηκαν τα υποκείμενα της έρευνας. Σχεδιάστηκε δηλαδή το στατιστικό δείγμα. Το πρώτο βήμα ήταν να εντοπιστούν οι δικαιούχοι των υπό μελέτη μέτρων στα αντίστοιχα εθνικά μητρώα που αντιστοιχούν σε κάθε περίπτωση μελέτης. Στη συνέχεια, οι ερωτηθέντες επιλέχθηκαν σύμφωνα με κριτήρια στατιστικής αντιπροσωπευτικότητας για τον προσδιορισμό του μεγέθους και της διαστρωμάτωσης των δειγμάτων. Τέλος, ακόμη και πριν από τη διεξαγωγή των ερευνών, καθένας από τους οργανισμούς που είναι υπεύθυνος για κάθε περίπτωση μελέτης, περιέγραψε ένα σχέδιο για τον μετασχηματισμό των δεδομένων που ελήφθησαν και την επιστημονική τους χρήση, όχι μόνο για το ίδιο το έργο AGRICORE αλλά και για την πιθανή διάδοσή τους στη μορφή επιστημονικών δημοσιεύσεων. Έτσι, σχεδόν όλες οι συμμετοχικές ερευνητικές δραστηριότητες που σχετίζονται με το AGRICORE Project έχουν σχεδιαστεί και είναι έτοιμες για εφαρμογή τους επόμενους μήνες.